

Rigoletto med många frågetecken

Opera Hedeland, Hedehusene, 13 augusti 2021

Giuseppe Verdi: Rigoletto

Huvudtemat i **Verdis** opera *Rigoletto* är makten och dess fördärv, maktspelet mellan människor, förtryck, förtryckare och förtryckarnas förtryckare. I sentida versioner har det gjorts försök att få in den under #metoo-paraplyet men det spektret blir alldeles för smalt.

Verdi riktar strålkastaren mot narren Rigoletto, handikappad dels fysiskt av ett lyte, dels psykiskt av sin känslökyla. Inte ens mot dottern Gilda som han säger sig älska kan han visa äkta kärlek; hon blir en ägodel, dominerad av faderns maktmissbruk. Mot omgivningen är han hård och hänsynslös och aktar inte rov för att bestämma över liv och död. Men i allt detta är han beroende av hertigens välvilja; för denne tvingas han att krypa. Hertigen i sin tur är en äkta machiavellisk maktmänniska, beredd att gå över lik för att få sin vilja igenom.

I sin uppsättning på Opera Hedeland har regissören **Tobias Theorell** förändrat rollkaraktärerna. Rigoletto blir en kraftkarl, modig mot sina

belackare och behärskad av omtänksfull faderskärlek, hertigen en vek, kärlekskrank valp. Historien går inte ihop, det bärande element som återstår är Rigolettos rädsla för Monterones förbannelse.

Nu är *Rigoletto* närmast en kammaropera som utspelas i slutna rum, det är nästan en omöjlighet att aptera den till Hedelands amfiteater med dess öppna scen mitt i naturen, Scenografen **Magdalena Åberg** har stiliserat till en blank yta med ett antal cypresser, antagligen ska det ge skenet av en lund. Kostymerna är ett mischmasch med ekon från olika epoker, de ger inget bra signalvärde och är inte heller särskilt vackra. Inte heller personregin är avpassad till den stora amfiteatern, den kräver tydlig och genomtänkt gestik men nu blir det mycket ett meningslöst stolpande fram och tillbaka. Det förtog en stor del av operans magi - illusionen kändes aldrig verklig.

Och tyvärr blev också den musikaliska upplevelsen långt ifrån fullödig, mycket beroende på ljudanläggningen. Vid de föreställningar jag sett tidigare år har den imponerat med sin höga kvalitet men i år hade man misslyckats med att skruva på rätt knappar. I det högre registret skorrade sångarnas röster, i det lägre dämpades de alltför mycket och klangen från orkestern var både platt och obalanserad. Med de premisserna är det förståeligt att solisterna inte kunde lägga in djupare känslor i sina tolkningar, det blev mest sång rakt upp och ner - med ett undantag: **Marie Heeschen** som Gilda. Hon fick fram ljuvheten och spänsten i rollfiguren med mycket vackert klingande sopran som ljudanläggningen vidarebefordrade utan att krångla. Sedan måste man också sätta frågetecken för dirigenten **Henrik Schaefers** tolkning. Dynamiken var mycket svag, tempot högt och ganska okänsligt och stödet till sångarna alldeles för otydligt. Med denna bristande pregnans falnade bland annat glansen i många av ariorna och i kvartetten i sista akten, operans förmodligen mest kända parti.

Opera Hedeland kan mycket bättre än så här. Förhoppningsvis var det en tillfällig svacka beroende på olyckliga omständigheter.

Lars-Erik Larsson

Opera Hedeland, Hedehusene, 13 augusti 2021

Giuseppe Verdi: Rigoletto

Regi: TobiasTheorell

Scenografi och kostym: Magdalena Åberg

Ljus: Clement Irbil och Claus Pedersen

Koreografi: Jannik Elkær

Dirigent: Henrik Schaefer

Opera Hedeland Festivalorkester

**Medverkande: Peter Lodahl, Fredrik Zetterström, Marie Heeschen,
Lucas Bruun de Neergaard, Lasse Bach, Marie Dreisig, William J
Pedersen, Rasmus Bruun, Rúni Brattaberg, Ingeborg Børch**